



Česká školní inspekce

Ústecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Speciální mateřská škola pro děti s více vadami Louny,
V Domcích 2428**

V Domcích 2428, 440 01 Louny

Identifikátor školy: 600 083 225

Termín konání inspekce: 3. - 7. březen 2005

Čj.:	f2-1009/05-1351
Signatura:	kf3ry121

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Zřizovatelem příspěvkové organizace, která je v provozu od 1. ledna 1995, je Město Louny se sídlem Mírové náměstí 35, 440 23 Louny. Škola sdružuje speciální mateřskou školu pro děti s více vadami a školní jídelnu. Speciální mateřská škola (dále jen SpMŠ) má 4 třídy, kapacita školy činí 55 dětí, děti jsou rozděleny do tříd podle věku a druhu postižení. V den inspekce bylo zapsáno v SpMŠ 54 dětí, část dětí je dojíždějících ze spádových obcí (11). Provozní doba školy je stanovena od 6:30 do 16:00.

Speciální mateřská škola nabízí vzdělávání dětem se speciálními vzdělávacími potřebami, ať už se jedná o děti se zdravotním postižením lehčího i těžšího charakteru nebo zdravotním znevýhodněním. Program je přizpůsoben vzdělávacím potřebám a možnostem dětí a je uváděn pod názvem :

„Hrou a celkovou rehabilitací rozvíjíme a podporujeme osobnost dítěte s handicapem“.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Personální a materiálně technické podmínky, průběh a výsledky předškolního vzdělávání ve speciální mateřské škole.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Kvalifikovanost pedagogického sboru je 50%, (rozšiřující vzdělání o speciální pedagogiku, dvě ji získaly v bakalářském studiu) tři jsou pro tento typ školy nekvalifikované, jedna má kvalifikaci pouze pro předškolní vyučování. Ředitelka školy se snaží motivovat pracovníky k získání odborné kvalifikace a vytváří pro to potřebné podmínky (jedna učitelka ukončí v roce 2005 vysokoškolské studium v oboru speciální pedagogiky).

Výchovně vzdělávací práci ve 4 třídách zajišťuje 10 pedagogů a 1 asistent pedagoga, spolupodílejí se rovněž 2 zdravotní sestry, které jsou hrazeny z rozpočtu zřizovatele. Úvazky přímé výchovné práce jsou rozděleny tak, že v každé třídě pracují dvě kmenové učitelky, překrýváním služeb je vytvořen prostor pro zajištění individuální péče. Jedna učitelka je ve funkci logopeda a v rámci celé školy provádí individuální logopedickou péči. Úvazek přímé výchovné práce ředitelky je převážně využíván pro skupinkovou práci s dětmi (v keramické dílně) nebo pro zastupování, kmenově ve třídě zařazena není.

Organizace činnosti provozu SpMŠ je zpracována v *Organizačním řádu*, kde je stanoveno delegování pravomocí a kompetencí pro jednotlivé provozní úseky včetně školní jídelny (řešení zastupování v době nepřítomnosti pracovníků aj.). Personální rozložení je vzhledem k potřebě provozu nerovnoměrné. Nadstandardní personální podmínky jsou v oblasti zajišťování speciální pedagogické péče, pracovní doba provozních pracovníků nepokrývá zcela celodenní potřeby provozu školy. Pracovní náplně a povinnosti u jednotlivých profesí jsou dány písemně, prokazatelnost projednání je doložena. Inovovat je potřeba povinnosti učitelek tak, aby byly v souladu s vyšší stanoveného úvazku (z 30 na 31 hodin přímé výchovné práce) a v souladu se základními povinnostmi učitelky (základní povinností učitelky není mytí nádobí po jídle dětí).

Přenos informací uvnitř školy funguje prostřednictvím pracovních porad, dále pak formou vývěsek a v neposlední řadě i osobně. Jako poradního orgánu je využíváno pedagogických rad, program je plánován a dle potřeby doplňován. Obsah těchto jednání však více

upřednostňuje řešení organizačních záležitostí školy než pravidelné vyhodnocování pedagogické činnosti.

Pro hodnocení pracovníků jsou zpracována kritéria, s nimiž byli pracovníci seznámeni a vedení školy se je snaží uplatňovat v praxi. Při vedení zaměstnanců ředitelka vytváří ovzduší důvěry a tolerance, podporuje spoluúčast všech členů sboru na rozhodování o zásadních otázkách školního programu. Ne všichni jsou ale ochotni ke konstruktivní spolupráci.

Spolupráce s odbornými pracovišti (lékaři, pedagogicko psychologická poradna, speciálně pedagogické centrum, středisko ranné péče) je samozřejmostí a kolektiv se snaží tímto zároveň i o odborné poradenství pro rodiče. Hospitační a kontrolní činnost je zpracována v ročním plánu práce ředitelky školy a je dle harmonogramu prováděna. Cílem hospitační činnosti je především efektivita vzdělávacího procesu, kvalitní příprava učitelky a realizace speciální pedagogické péče. Závěry z hospitací jsou s pracovníky projednány, chybí funkční zpětná vazba vyhodnocování a přijímání opatření k dalšímu zefektivnění práce. Zde se jeví hodnocení pracovníků více formální a nemá velký vliv na jejich profesní růst.

Přínosem je aktivita pedagogů v oblasti sebevzdělávání a snaha o zvyšování odborné kvalifikace.

Personální podmínky vzdělávání jsou v celkovém posouzení hodnoceny stupněm dobrým. Méně funkční se jeví stávající personální rozložení uvnitř školy, nevýrazný je vliv hodnocení na profesní růst pedagogů.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

SpMŠ je umístěna uprostřed sídlištní zástavby v typizované dvoupodlažní panelové budově, obklopena velmi dobře vybavenou školní zahradou. Pro provoz mateřské školy je členění místností a celková úprava optimální. Předností školy je vnitřní bazén a masážní vana, které škola využívá celoročně v rámci rehabilitačního projektu. Dále pak dílna keramiky s vypalovací pecí a dobře vybavená pracovna individuální logopedické péče. Prostředí mateřské školy působí esteticky a podnětně. Zajímavým estetickým prvkem je užití výrazných barev v různých částech interiéru tříd a volba nápaditých doplňků pro spontánní pohybové aktivity dětí (míčky naplněné molitanové bazény, overbaly, skluzavky, masážní podložky aj.). Vybavení místností starším nábytkem je účelné, děti mají volný přístup k hračkám, knihám i učebním pomůckám. Velmi dobrý výběr je v nabídce hraček, doplňcích ke hrám a v pomůckách pro procvičování jemné motoriky i podpoře mluvního projevu dětí (různé skládanky, vkládačky, mozaiky, obrazové soubory, puzzle, pracovní listy, počítačové stimulační programy aj.). Ve třídách jsou instalovány 2 starší počítače, které jsou vybaveny hrami pro děti předškolního věku. Pro potřeby vzdělávacích činností jsou učitelkám a dětem k dispozici audiovizuální pomůcky, hudební nástroje, tělovýchovné vybavení, dostatečný výběr je v dětské i odborné literatuře. Zastoupení pomůcek pro výtvarné a pracovní činnosti je celkově na velmi dobré úrovni. K zajištění administrativní činnosti a hospodaření školy je škola vybavena účelně informační technikou, kterou využívá především ředitelka školy, hospodářka a ekonomka (funkční počítače, kopírka, tiskárny). Materiálně technické podmínky jsou pravidelně vyhodnocovány, stanoveny jsou priority pro obnovu materiálně technického zázemí a vybavení. SpMŠ pronajímá část svých prostor pro soukromou rehabilitaci, ordinaci spojuje s hernou školy pouze zatahovací stěna.

Ředitelka školy dbá na to, aby vše co škola pořizuje, bylo účelné a aby nové pomůcky učitelky využívaly při práci s dětmi. Zároveň je vede k tomu, aby se podílely na celkové

inovaci prostředí školy. K vylepšení materiálně technických podmínek školy či na zajištění společných akcí školy je využíváno též sponzorských darů (hmotných i finančních).

Úroveň materiálně technických podmínek školy je velmi dobrá, pozitivně ovlivňuje výchovu a vzdělávání dětí a umožňuje realizovat zvolený vzdělávací program.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací program

Podkladem pro zpracování školního vzdělávacího programu byl „*Rámcový program pro předškolní vzdělávání*“, dle kterého škola upravila cíle a záměry obsahu vzdělávání. Cílem je vytvořit optimální podmínky pro rozvoj osobnosti každého dítěte, pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti. Ve vztahu k druhu a stupni postižení jsou zařazovány další stimulační programy - rehabilitační, logopedický, dechový, ergoterapie a další.

Obsah vzdělávání je strukturován do pěti interakčních oblastí, vzdělávací záměry jsou stanoveny obecně. V plánování výchovně vzdělávací práce je upřednostněno tematické plánování, pevně stanovená témata a podtémata jsou deklarována v třídních vzdělávacích programech. Obsahové zpracování třídních vzdělávacích programů má rozdílnou kvalitu, část z nich upřednostňuje předmětové učení.

Povinná dokumentace k evidenci dětí je vedena, vyšší počty dětí ve třídách jsou ředitelkou upraveny pro tento školní rok výjimkou, která byla projednána se zřizovatelem. O zařazování dětí do SpMŠ rozhoduje ředitelka školy na základě shromážděné dokumentace, kde ve většině případů předchází diagnostický pobyt a následně je dítě přijato. Do prosince 2004 bylo toto sdělováno rodičům pouze písemným potvrzením proti jejich podpisu. Od ledna 2005 již postup ředitelka školy změnila a vydává rozhodnutí o přijetí se všemi náležitostmi správního řízení. Dokumentace, která obsahuje důvěrné osobní údaje o dítěti či jeho zákonného zástupce je uložena tak, aby zajišťovala ochranu před jejich zneužitím. Průběh vzdělávání je zachycen v *Přehledech výchovné práce* v každé třídě, obsah zápisů koresponduje s tematickým zaměřením daných celků. Vedeny jsou individuální záznamy o dětech, které se průběžně vyhodnocují. Dalším průkazným materiálem je funkční spolupráce s odbornými pracovišti (pedagogicko psychologická poradna, speciálně pedagogické centrum, středisko rané péče, pracoviště odborných lékařů), konzultace jsou doloženy písemně. Sledovaná SpMŠ vede dokumentaci prokazující naplňování výchovně vzdělávacího programu a další povinnou dokumentaci dle povahy své činnosti - školní řád, záznamy z pedagogických rad, knihu úrazů, protokoly o provedených kontrolách, personální dokumentaci.

Kontrolní činnost, kterou ředitelka školy sleduje programové naplňování výchovně vzdělávací činnosti školy, je prováděna. Evaluační činnost příliš neovlivňuje naplňování přijatých učebních dokumentů, zde škola zatím cestu hledá.

Uspořádání života dětí ve SpMŠ a jeho organizace je rámcové, v denním programu však chybí pevné stanovení základní péče (3 hodinové intervaly pro podávání jídel, 2 hodinový pobyt venku, doba odpoledního odpočinku). Pitný režim je dodržován, uspořádání dne umožňuje učitelkám aktuálně reagovat na individuální potřeby dětí, prostor je vytvořen i pro další aktivity - keramická dílna, rehabilitační program, logopedie, seznamování s anglickým jazykem. Poslední jmenovaná aktivita je zařazena do odpoledního programu (1x v týdnu) a z hlediska klesající únavy dítěte v odpoledních hodinách může u některých dětí působit jako zátěžový faktor. Výuku provádí cizí lektor, organizace této aktivity není ředitelkou písemně ošetřena tak, aby bylo zřejmé, že je vždy přítomen pedagogický pracovník školy.

Velmi dobré klima školy je v oblasti programové péče o sociální prostředí a výchovné poradenství. Na požádání je poskytována poradenská činnost, rodiče mají možnost zapůjčení

odborné pedagogické literatury, individuální konzultace jsou využívány v rámci poskytované speciální pedagogické péče. Škola oceňuje přínos rodičů účasti v činnostech školy, formou dotazníků pro rodiče získává informace o tom, jak vidí oni školu z vnějšku a jaké kvalitativní změny doporučují.

Školní řád školy upravuje pravidla fungování směrem k rodičům (včetně úplaty za poskytované vzdělávání), který je zveřejněn. Další důležité informace pro rodiče jsou soustředěny ve vstupní hale školy, v šatnách jednotlivých tříd jsou rodiče na nástěnkách informováni o aktuálním dění ve škole. Vystavovány jsou práce dětí, pravidlem se stala setkání rodičů při společných oslavách či pořádaných školních akcí. Informační systém vůči rodičům je funkční.

Průběh a výsledky vzdělávání

Spontánní a řízené činnosti

Plánování a přípravě spontánních činností není ze strany učitelek vždy věnována patřičná pozornost. Funkční propojení na daný tematický blok bylo zaznamenáno pouze ve dvou třídách. Prostředí s vysokou nabídkou činností pro spontánní a pohybové aktivity dětí je stimulační ve třech třídách, kvalita věcného prostředí je nevýrazná ve třídě nejmladších dětí. Nízké počty přítomných dětí usnadňovaly učitelkám organizaci individuální práce s dítětem, méně už v některých třídách věnovaly pozornost motivaci a navození tvořivé atmosféry herních činností, či vzájemné vyváženosti spontánních a řízených činností. Příkladná práce byla zaznamenána ve třídě nejstarších dětí, kde učitelka promyšlenou organizací a pestrá nabídkou činností dovedla v dětech vzbudit neotřelý zájem. Vhodným výběrem tématu umožnila dětem snadnou orientaci a dala prostor pro získávání dovedností a znalostí na základě uplatnění i vlastní zkušenosti. Atmosféra ve všech třídách byla přátelská, děti jsou vedeny k ohleduplnosti a toleranci. Učitelky jsou s dětmi v přirozeném kontaktu, trpělivě reagují na jejich podněty a snaží se o vytvoření pohodového prostředí.

Sledované řízené činnosti vycházely z programového obsahu třídních vzdělávacích programů. Tematické propojení, příprava pomůcek, vhodná motivace a programové propojení činností se dařilo pouze ve dvou třídách. V ostatních případech příprava vzdělávacích činností nebyla zcela přizpůsobena vývojovým zvláštnostem a individualitě dětí dané třídy. Příkladné bylo vedení dětí ve čtvrté třídě, kde učitelky dokázaly vyvolat v dětech silné prožitky, stimulovat jejich fantazii, schopnost spolupracovat a přijímat různé sociální role. Vzdělávací přístup byl založen na integrovaném učení hrou a činnostmi. Motivace se opírala o reálné a dětem dobře známé skutečnosti a činnosti se rozvíjely v pestrém sledu. Dětem byl dán prostor pro samostatný řečový projev při sdělování vlastních zkušeností a zážitků, verbální projev učitelky byl vyvážený a promyšlený. Velmi dobrá úroveň byla zaznamenána v poskytované individuální logopedické a rehabilitační péči.

Průběžným oceňováním individuálních pokroků dětí učitelky přispívaly k upevnění příznivého psychosociálního klimatu třídy.

Průběh sledovaných spontánních výchovně vzdělávacích činností je hodnocen stupněm dobrým.

Úroveň sledovaných programově řízených výchovně vzdělávacích činností, s ohledem na kvalitní poskytovanou speciální pedagogickou péči, je hodnocena jako velmi dobrá.

Průběhové výsledky výchovně vzdělávací činnosti

Průběhové výsledky výchovně vzdělávací činnosti je možné hodnotit u dětí nejstarší věkové skupiny, kde jde převážně o děti se zdravotním znevýhodněním a které do mateřské školy chodí již třetím rokem. Děti zvládají základní pohybové dovednosti i prostorovou orientaci, umí vyprávět dějově jednoduchou pohádku, formulovat otázky, soustředit se na činnost a postupovat dle instrukcí. Zvládají sociální dovednosti, návyky sebeobsluhy a stolování, vžitě jdou hygienické návyky. V kolektivu jsou schopni přijímat různé sociální role, jsou tvořiví v konstruktivních i dramatických činnostech.

Vzhledem k možnostem dětí se zdravotním postižením jsou průběhové výsledky stanoveny v delším časovém horizontu a vzdělávací potřeby musí být zajištěny dobře nastavenými podmínkami pro jejich celkovou stimulaci, o což se speciální mateřská škola velmi snaží. Uplatňuje profesní přístup v poskytované individuální péči i potřebnou pozitivní motivaci s tím, že je dítě přijímáno od začátku vzdělávání stejně jako ostatní děti. K rozvoji jeho osobnosti stanovuje individuální plány, které konzultuje s odborníky a seznamuje s nimi i rodiče. Zaznamenávají jsou i ty nejmenší pokroky a úspěchy dítěte.

V celkovém posouzení je kvalita vzdělávání ve speciální mateřské škole hodnocena stupněm velmi dobrým.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Školní program speciální mateřské školy uvedený pod názvem „Hrou a rehabilitací rozvíjíme a podporujeme osobnost dítěte s handicapem“
2. Třídní vzdělávací programy ve 4 třídách SpMŠ pro školní rok 2004/2005
3. Individuální vzdělávací plány pro děti se zdravotním postižením
4. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků SpMŠ na školní rok 2004/2005
5. Rozpis přímé výchovné práce pedagogických pracovníků SpMŠ platný pro školní rok 2004/2005
6. Organizační řád včetně organizační struktury zařízení vydaný v září 2004 včetně jeho příloh
7. Školní řád – platný od 1. 1. 2005
8. Zřizovací listina ze dne 16. května 1997 včetně platných dodatků
9. Výroční zpráva školy – školní rok 2003/2004
10. Poslední platné rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních a školských zařízení ze dne 24. 6. 2003, čj. 30279, s platností změn od 1. 9. 2003
11. Výjimka z počtu zapsaných dětí ve třídách SpMŠ pro školní rok 2004/2005 včetně souhlasu zřizovatele
12. Přehledy výchovné práce ve všech 4 třídách SpMŠ pro školní rok 2004/2005
13. Individuální dokumentace přijatých a zapsaných dětí do SpMŠ pro školní rok 2004/2005 – evidenční list dítěte, přihláška do SpMŠ, lékařské zprávy a doporučení k zařazení do SpMŠ
14. Měsíční přehledy docházky dětí ve školním roce 2004/2005 – všechny 4 třídy
15. Písemné oznámení pro rodiče o zařazení dítěte k docházce do SpMŠ – školní rok 2003/2004 a 2004/2005 do prosince 2004
16. Kniha úrazů
17. Rozhodnutí o přijetí dítěte do SpMŠ – leden – březen 2005

18. Statistický výkaz o speciálních školách dle stavu k 30. 9. 2004 škol (MŠMT) – V 4 – 01
19. Jmenovací dekret ředitelky SpMŠ z 24. 8. 1999, čj. 1897/1999
20. Potvrzení ve funkci ředitelky příspěvkové organizace novým zřizovatelem ze dne 18. 6. 2003
21. Personální dokumentace pedagogických pracovníků SpMŠ
22. Zápisy z pracovních porad a pedagogických rad ve školním roce 2003/2004, 2004/2005
23. Zápisy z třídních schůzek a akcí pro rodiče – školní rok 2003/2004, 2004/2005
24. Režim dne SpMŠ
25. Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti - školní rok 2004/2005

ZÁVĚR

Speciální mateřská škola má pro realizaci zvoleného vzdělávacího programu zajištěny potřebné personální podmínky. Vedení školy podporuje odborný růst pedagogů, výhledově je usilováno o 100% kvalifikovanost pedagogického sboru.

Materiálně technické zázemí školy je velmi dobré a umožňuje realizovat zvolený vzdělávací program včetně jeho doprovodných stimulačních projektů. Škola se snaží o inovaci vybavení speciálními pomůckami, nadstandardem je vnitřní bazén a masážní vana. Ekonomické podmínky školy příznivě ovlivňuje získávání sponzorů pro dotaci aktivit školy. Speciální mateřská škola nabízí vhodné rozvojové podmínky, vzdělávací působení je více založeno na principu uspokojování individuálních potřeb dítěte, pedagogický styl je podporující. Vzdělávací program je rámcově vymezen, konkretizace obsahu v třídních vzdělávacích programech se stylizuje pouze do izolovaných nabídek činností bez rozvedeného učiva a očekávaných výstupů. Zatím se ne všem daří používat aktivační metody a účelné organizační prostředky směřující k prožitkovému učení v předškolním vzdělávání. Příznivý dopad na dítě je ve vstřícném přístupu pedagogů, velmi dobrá úroveň byla zaznamenána v poskytování individuální logopedické a rehabilitační péče. Škola nezapomíná na odborné poradenství, dobře funguje spolupráce s pracovišti odborných lékařů, pedagogicko psychologickou poradnou, speciálně pedagogickým centrem a střediskem rané péče. Opodstatněnost tohoto typu speciální školy v regionální působnosti je jasná, zajišťuje speciální péči nejen dětem z místa, ale i dalekého okolí.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobry (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ludmila Šutková	Ludmila Šutková v.r.
Člen týmu	Olga Štěpánková	Olga Štěpánková v.r.

V Litoměřicích dne 11. března 2005

Razítko

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 18. 3. 2005

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Bc. Zdeňka Neudertová, ředitelka školy	Neudertová v.r.

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona) může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI Litoměřice, Na Valech 525, 412 01 Litoměřice. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel Město Louny Mírové náměstí 35 440 23 Louny	2005-04-04	f2-1009/05-1351

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
2005-04-04		Připomínky nebyly podány.